

Поштовани читаоци,

У овом броју, Гласник Етнографског института, поред прилога на различите теме, доноси и засебан тематски део посвећен проучавањима из области танатоантропологије: „Лица смрти: поп звезде, партизани, писци и обични људи“.

Може се рећи да танатоантрополошка истраживања у нашој средини нису превише развијена и да савремена етнологија и антропологија по том питању представљају одраз глобалних тенденција „прећуткивања“ теме смрти. У вртлогу свакодневних друштвених промена, размишљање о смрти потиснуто је на маргине стварности. Свест о животном веку човека као стази која га неумитно води (к)рају, замењена је мноштвом актуелности и потребом за њиховом брзом „обработком“.

С друге стране, подсећање на чињеницу да се у основама културе коју живимо налази *култ*, те да он примарно подразумева директно суочавање управо са проблемима људске коначности, позива нас на озбиљније бављење феноменом смрти. У његовим различитим облицима могу бити сакривени одговори на многа питања друштвене стварности разних епоха.

О овом, латентном, али непрестаном присуству смрти, сведочи и обиље њених слика и приказивања у јавном простору, које као да представља врсту противтеже ћутању о смрти у сфери приватног. Разградња и напуштање традиционалних ритуала који су обезбеђивали какво-такво конструктивно одношење према смрти, довела је до стихијског и хаотичног продора слика страдања у свакодневицу савременог друштва.

Због свега реченог, сматрамо да би резултати танатоантрополошких истраживања могли бити веома значајани у процесу анализе проблема савременог друштва, те се надамо да ће овај темат бити подстицај за даља истраживања и дискусију.

Темат доноси четири рада и четири скоро потпуно одвојене приче. Међутим, пажљиви читалац ће приметити да се у прва два случаја аутори баве проблемима политике сећања, само у различитим друштвеним историјским и културним контекстима, док се у друга два ауторке посвећују анализи економских, религијских, идеолошких и других аспеката модерног кремирања мртвих. И прва и друга група тема представљају осврте на значајне и веома присутне феномене у животу савременог друштва, те доносе занимљиве и мало познате информације, као и конструктивне начине њиховог читања.

Радови у темату су на енглеском језику, а преводи на српски језик ће бити доступни на веб сајту Етнографског института, у менију „Публикације“.

Уредница темата
др Александра Павићевић